

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ,
ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РИНКІВ
ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

м. Київ

№ _____

Про затвердження Методичних рекомендацій щодо укладення електронних договорів про надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, в інформаційно-телекомунікаційних системах

Відповідно до пункту 13 Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затвердженого Указом Президента України від 23 листопада 2011 року № 1070, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, **постановила:**

1. Затвердити Методичні рекомендації щодо укладення електронних договорів про надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, в інформаційно-телекомунікаційних системах, що додаються.

2. Управлінню забезпечення діяльності Голови та членів Комісії забезпечити оприлюднення проекту розпорядження на офіційному веб-сайті Нацкомфінпослуг у мережі Інтернет не пізніше наступного робочого дня після прийняття цього рішення.

3. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на члена Нацкомфінпослуг Ястреба Д.А.

Голова Комісії

І. Пашко

Згідно з чинним законодавством
відповідно до колегіального рішення Комісії

Протокол № _____ засідання
Комісії від _____

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг

№ _____

**Методичні рекомендації
щодо укладення електронних договорів про надання коштів у позику, в
тому числі і на умовах фінансового кредиту, в інформаційно-
телекомунікаційних системах**

I. Загальні положення

Ці Методичні рекомендації розроблені з метою надання допомоги в організації та вдосконаленні процесу укладення електронних договорів про надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту (далі – електронний договір), в інформаційно-телекомунікаційних системах (далі – ІТС).

Ці Методичні рекомендації можуть використовуватися фінансовими установами, які одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів), а саме на надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, та укладають електронні договори з використанням ІТС.

У цих Методичних рекомендаціях терміни вживаються в значеннях, наведених у Законах України «Про електронну комерцію» (далі – Закон про е-комерцію), «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» (далі – Закон про фінансові послуги), «Про споживче кредитування» (далі – Закон про споживче кредитування) та «Про захист прав споживачів» (далі – Закон про захист прав споживачів), Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів), затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 № 913 (далі – Ліцензійні умови).

II. Порядок укладення електронного договору

1. Електронний договір укладається шляхом пропозиції його укласти (оферти) однією стороною (кредитодавцем) та її прийняття (акцепту) другою стороною (позичальником).

2. Під час укладення електронного договору в ІТС рекомендується дотримуватися такого порядку:

1) проведення ідентифікації клієнта в ІТС (частина восьма статті 11 Закон про е-комерцію). Рекомендується розмістити в ІТС повідомлення про те, що реєстрація фізичної особи означає надання нею згоди на обробку її персональних даних і вчинення інших дій, передбачених Законом України «Про захист персональних даних» (частина четверта статті 14 Закону про е-комерцію).

Ідентифікація особи за допомогою електронного підпису, визначеного статтею 12 Закону про е-комерцію, має здійснюватися під час кожного входу ІТС (частина четверта статті 14 Закону про е-комерцію);

2) одержання кредитодавцем за допомогою ІТС даних, необхідних для формування змісту оферти та продовження процесу укладення електронного договору з клієнтом. При цьому, ІТС має передбачати технічну можливість клієнта змінювати зміст наданої інформації до моменту прийняття ним пропозиції (абзац третій частини восьмої статті 11 Закону про е-комерцію).

На цьому етапі рекомендується:

одержати від клієнта інформацію щодо істотних характеристик запитуваної ним фінансової послуги (сума кредиту, строк користування тощо);

одержати всі ідентифікаційні дані фізичної особи-клієнта, визначені законодавством, а саме: прізвище, ім'я та по батькові, дату народження, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав, реєстраційний номер облікової картки платника податків України (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії;

для споживчих кредитів, на які поширюється дія Закону про споживче кредитування, – надати клієнту інформацію за спеціальною формою (паспорт споживчого кредиту), встановленою у додатку 1 до цього Закону (зазначена інформація може надаватися шляхом перенаправлення (відсилання) до паспорту споживчого кредиту, розміщеного на веб-сайті фінансової установи), а також оцінити кредитоспроможність клієнта відповідно до вимог частини першої статті 10 Закону про споживче кредитування;

3) розміщення в ІТС індивідуальної оферти клієнту, яка має містити істотні умови, передбачені законодавством для відповідного договору, і виражати намір особи, яка її зробила, вважати себе зобов'язаною у разі її прийняття (частина перша статті 11 Закону про е-комерцію);

4) прийняття (акцепт) клієнтом пропозиції укласти електронний договір (оферти) шляхом надсилання електронного повідомлення або заповненням формуляра заяви (форми), які містять істотні умови відповідного договору (частина шоста статті 11 Закону про е-комерцію) та підписуються електронним підписом одноразовим ідентифікатором;

5) надання клієнту підтвердження вчинення електронного правочину у формі електронного документа. Документ повинен містити обов'язкові відомості, визначені частиною одинадцятою статті 11 Закону про е-комерцію. Рекомендується також зазначати умови виготовлення та отримання паперових копій електронних документів (за необхідності).

III. Умови оферти

1. Рекомендується визначати в пропозиції укласти електронний договір (оферті) істотні умови, що визначені статтею 1054 Цивільного кодексу України, частиною першою статті 6 Закону про фінансові послуги, а також статтею 12 Закону про споживче кредитування (у разі поширення). Крім того, оферта повинна відповідати статтям 18 Закону про захист прав споживачів, статті 1056¹ Цивільного кодексу України, вимогам до договорів про надання фінансових послуг фізичним особам, визначеним Нацкомфінпослуг, а також положенням внутрішніх правил надання фінансових послуг фінансовою установою.

2. До оферти щодо укладення електронного договору включається обов'язкове посилання на внутрішні правила надання фінансових послуг, які розміщені на веб-сайті (веб-сторінці) кредитодавця (абзац 9 пункту 24 Ліцензійних умов). Оферта також може включати умови, що містяться в іншому електронному документі, шляхом перенаправлення (відсилання) до нього.

3. Під час визначення умов оферти щодо розміру неустойки (штрафу, пені) рекомендується враховувати положення:

1) частини першої та пункту 5 частини третьої статті 18 Закону про захист прав споживачів, якими визначено, що встановлення вимоги щодо сплати споживачем непропорційно великої суми компенсації (понад п'ятдесят відсотків вартості продукції) у разі невиконання ним зобов'язань за договором, є несправедливою умовою договору, яку продавець (виконавець, виробник) не повинен включати у договори із споживачем;

2) частини другої статті 21 Закону про споживче кредитування, відповідно до якої у договорах про споживчий кредит пеня за невиконання зобов'язання щодо повернення кредиту та процентів за ним не може перевищувати подвійної облікової ставки Національного банку України, що діяла у період, за який сплачується пеня, та не може бути більшою за 15 відсотків суми простроченого платежу. Сукупна сума неустойки (штраф, пеня), нарахована за порушення зобов'язань споживачем на підставі

договору про споживчий кредит, не може перевищувати половини суми, одержаної споживачем за таким договором, і не може бути збільшена за домовленістю сторін.

4. Рекомендується забезпечити визначення змісту оферти на основі примірних договорів, затверджених уповноваженим органом кредитодавця та поданих до Нацкомфінпослуг в установленому порядку.

IV. Акцептування оферти одноразовим ідентифікатором

1. Для підписання клієнтом електронного повідомлення або формуляра заяви (форми) про прийняття пропозиції (оферти) може використовуватися електронний підпис одноразовим ідентифікатором (дані в електронній формі у вигляді алфавітно-цифрової послідовності, що додаються до інших електронних даних особою, яка прийняла пропозицію (оферту) укласти електронний договір, та надсилаються іншій стороні цього договору).

2. Рекомендується застосовувати одноразовий ідентифікатор, який містить набір цифр та літер (наприклад, „A75136”). Такий ідентифікатор надсилається клієнту кредитодавцем засобами зв'язку (згідно з зазначеними ним реквізитами) і використовується тільки один раз.

V. Використання інформації з бюро кредитних історій

1. З метою укладення електронного договору рекомендується використовуватися кредитні звіти, одержані від бюро кредитних історій.

2. Рекомендується для укладення електронного договору одержувати згоду клієнта на збір, зберігання та поширення через бюро кредитних історій інформації про нього, а також згоду на доступ позикодавця до кредитної історії клієнта в бюро кредитних історій. Така згода може бути надана шляхом включення відповідного положення до оферти або у вигляді окремого документа.

3. До згоди, зазначеної в пункті 2 цього розділу, рекомендується долучати текстове повідомлення, яке містить назву та адресу бюро кредитних історій, до якого передаватиметься інформація для формування кредитної історії клієнта.

4. Під час організації роботи з бюро кредитних історій рекомендується забезпечити автоматизовану передачу та одержання інформації, яка складає кредитну історію, з використанням спеціального програмного забезпечення.

Директор департаменту
юридичного забезпечення

Г. Василенко

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

**до проекту розпорядження Нацкомфінпослуг «Про затвердження
Методичних рекомендацій щодо укладення електронних договорів про
надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, в
інформаційно-телекомунікаційних системах»**

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

З огляду на те, що більшість небанківських фінансових установ орієнтовані на дистанційне надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту шляхом укладення електронних договорів за допомогою інформаційно-телекомунікаційних систем (далі – ІТС) у мережі Інтернет, виникла необхідність в розробці методичних рекомендацій з метою надання допомоги в організації та вдосконаленні процесу укладення зазначених електронних договорів.

Цілі і завдання прийняття акта

Метою прийняття проекту розпорядження є затвердження Методичних рекомендацій щодо укладення електронних договорів про надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, в інформаційно-телекомунікаційних системах для подальшого його розміщення на офіційному веб-сайті Нацкомфінпослуг у мережі Інтернет з метою одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань.

2. Загальна характеристика і основні положення проекту акта

Проектом розпорядження затверджуються Методичні рекомендації щодо укладення електронних договорів про надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, в інформаційно-телекомунікаційних системах.

4. Стан нормативно-правової бази в даній сфері правового регулювання

Основними нормативно-правовими актами, які діють у цій сфері правового регулювання, є: Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затвердженого Указом Президента України від 23 листопада 2011 року № 1070, Закони України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», «Про електронну комерцію», «Про електронні довірчі послуги».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація запропонованого акта не потребує додаткових матеріальних та фінансових витрат із Державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття акта

Прийняття акта дозволить фінансовим установам що здійснюють провадження господарської діяльності з надання коштів у позику в тому числі і на умовах фінансового кредиту за допомогою ІТС використовувати єдиний підхід щодо укладення договорів за допомогою ІТС у мережі Інтернет.

**Директор департаменту
юридичного забезпечення**

Г. Василенко